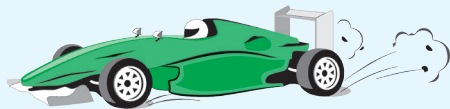

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 1 – 2 (1721 – 1722)
1 лютого 2024 р., четвер

О ЗНАКОВА ПОДІЯ

ВСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ СЬОГОДЕННЯ

Вища освіта є важливою складовою розвитку країни та її соціального прогресу, адже вона надає можливість будувати успішне суспільство.

З початком повномасштабної війни, яка триває майже два роки, нинішні реалії внесли суттєві корективи як в усталений ритм життя українців, так і в навчальний процес, що є основним видом діяльності закладів вищої освіти.

Традиційно у січні на щорічній Конференції трудового колективу ректор ХНАДУ, професор В.О. Богомолов підбиває підсумки минулого року.

Не став винятком і цей рік.

Вісімнадцятого січня на виконання безпечних умов в онлайн-форматі відбулася щорічна конференція, де Віктор Олександрович вкотре звітував перед нашим колективом про виконання цільових показників діяльності ХНАДУ.

У своїй доповіді Віктор Олександрович зупинився на здобутках і показниках за основними напрямками роботи.

За словами ректора, незважаючи на воєнний стан, упродовж минулого року наш університет впевнено утримував лідерські позиції з надання освітніх послуг на регіональному, державному і міжнародному рівнях, сприяючи зміцненню національної системи освіти та вчасно реагуючи на виклики сьогодення.

У надважких умовах минулоріч наш колектив здійснював освітню діяльність у дистанційному режимі, спрямовуючи основні зусилля на забезпечення стабільності та безпеки освітнього процесу, вдосконалення систем управління навчанням, а також надання доступу здобувачам вищої освіти і науково-педагогічним працівникам до сучасних міжнародних освітніх платформ.

Важливим здобутком усього колективу є те, що ми успішно провели вступну кампанію, за результатами якої сумарний прийом з урахуванням усіх рівнів та форм освіти склав 3052 особи: на освітній рівень молодший бакалавр, бакалавр та магістр (без іноземних громадян) склав 2881 особу; прийом на рівень доктор філософії – 105 осіб, з них 21 особа за державним замовленням.

Загальний контингент здобувачів ХНАДУ на кінець року становив 7471 студента, що на 25 % більше, ніж у 2022 р. Кількість здобувачів заочної форми навчання збільшилася на 7 %.

За показником розподілу бюджетних місць наш університет вкотре увійшов до ТОП-5 ЗВО Харківщини.

Головним стратегічним ресурсом будь-якого ЗВО, безумовно, є його кадровий потенціал.

Наразі в ХНАДУ працює потужний, висококваліфікований професорсько-викладацький колектив.

Загальна кількість НПП складає 368 осіб.

Зі ступенями та вченими званнями – 301 особа (81,8 %), у т.ч. 75 (20,4 %) докторів наук і 224 (60,9 %) кандидатів наук, докторів філософії.

Яскравим свідченням професіоналізму і визнання науково-педагогічних працівників є відзначення їхніх успіхів на державному та регіональному рівнях.

Так, тогоріч почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» присвоєно завідувачу кафедри технології машинобудування і ремонту машин, проф. М.А. Подригалу.

За видатні заслуги у галузі вищої освіти довічну стипендію Кабінету Міністрів України призначено завідувачу кафедри технічної експлуатації і сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорушченка, проф. В.П. Волкову.

Державну стипендію терміном на два роки призначено п'ятьом видатним діячам науки нашого ЗВО.

У 2023 р. державну стипендію видатним діячам освіти отримували чотири освітяни, довічну стипендію Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у галузі вищої освіти – три науково-педагогічні працівники.

Тогоріч також продовжували отримувати державну стипендію видатним діячам науки – дев'ять науковців, стипендію Кабінету Міністрів для молодих учених – чотири науково-педагогічні працівники.

Минулий рік також був плідним і на присвоєння вчених звань: 15 науково-педагогічних працівників отримали атестат професора та доцента.

У 2023 р. Нагрудними знаками МОН України «За освітні та наукові досягнення» і «Відмінник освіти» нагороджені чотири НПП. Почесною грамотою МОН України відзначено дев'ять працівників, Грамотою МОН України нагороджено 12 осіб, Подякою МОН України заохочено 21 науково-педагогічного працівника.

Крім того, експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти є 18 працівників і здобувачів вищої освіти університету, експертами секцій Експертної ради МОН України у 2023 р. стали п'ять молодих наших науковців.

Незважаючи на воєнний стан, в університеті здійснюється підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру, докторантуру та спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій.

У 2023 р. відбувся захист шести дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

Важливим досягненням упродовж звітного року є роль і місце нашого ЗВО у різних міжнародних і національних рейтингах.

Зокрема, як стратегічно важливий заклад вищої освіти, у 2023 р. ХНАДУ прийнято до Асоціації Rebuilding Ukraine Incorporated (RUAI), метою якої є сприяння в наданні освіти й технічної допомоги з управління процесами відновлення інфраструктури та усунення збитків від бойових дій.

У рамках Асоціації ХНАДУ є партнером з реалізації проєкту REUNITE, метою якого є розроблення рішень на національному і регіональному рівнях у галузі проєктування та будівництва інфраструктурних об'єктів.

3 жовтня 2023 р. ХНАДУ прийнято до Європейської асоціації університетів (European University Association, EUA).

За національним рейтингом «Топ-200 України 2023» наш університет увійшов до 50 кращих закладів вищої освіти України і посів 9-те місце серед 27 ЗВО м. Харків.

Продовження на с. 2

О ЗНАКОВА ПОДІЯ

ВСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ СЬОГОДЕННЯ

Продовження. Початок на с. 1

Підвищенню якості освіти та зростанню інноваційного потенціалу економіки сприяє різнобічна науково-дослідницька діяльність університету, що завжди була і є невід'ємною складовою навчання.

Говорячи про цей напрям роботи, Віктор Олександрович зазначив, що упродовж року в університеті виконувалися п'ять науково-дослідницьких робіт, які фінансуються за рахунок коштів державного бюджету.

У 2023 р. вченими нашого університету опубліковано 114 статей у міжнародних наукометричних базах Scopus і Web of Science та отримано 915 цитувань у цих базах.

Індекс Гірша ХНАДУ збільшився до 25 пунктів.

Позиція в рейтингу значною мірою залежить від активності публікацій у виданнях, що індексуються у базі даних Scopus.

Зараз у рейтингу Scopus університет посідає 75-те місце серед ЗВО України (минулоріч 80-те).

У рейтингу Webometrics на кінець 2023 р. наш університет посів 30-те місце серед вітчизняних ЗВО (минулоріч 32-ге місце).

Крім того, у звітному році наш університет посів 13-те місце у рейтингу SCImago Institutions Rankings серед 44 українських вишів. До речі, класифікація SCImago Institutions Rankings (SIR) ранжується за складним індикатором, що об'єднує результативність наукових досліджень, інноваційну активність та вплив на суспільство.

За підсумками року ХНАДУ впевнено посідає друге місце серед ЗВО України за кількістю отриманих патентів.

Минулоріч нашими винахідниками одержано 106 охоронних документів (серед них 3 патенти на винаходи, 37 патентів на корисні моделі, 66 свідоцтв на твори), подано 139 заявок на отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності України (у т.ч. 12 заявок на винаходи, 47 – на корисні моделі, 80 – на свідоцтва на твори).

У 2023 р. професорсько-викладацьким складом університету видано 42 монографії та опубліковано 372 статті у фахових виданнях, а також 217 зарубіжних публікацій.

Підготовка сучасних видань, підручників, посібників та іншої науково-методичної літератури у 2023 р., за словами ректора, також була в центрі уваги науково-педагогічних працівників нашого ЗВО.

Загалом видано 30 підручників і навчальних посібників.

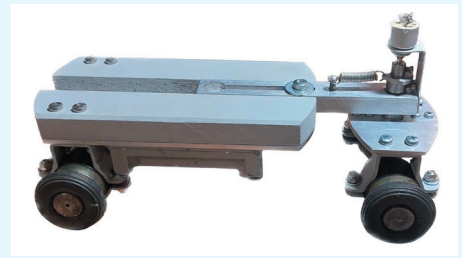
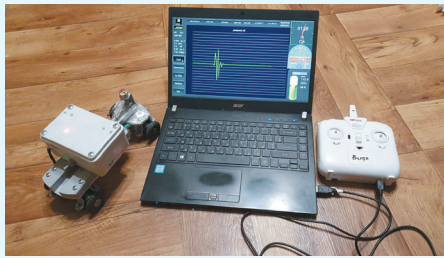
Розвитку інтеграції наукової та освітньої галузей сприяє також і залучення молодих дослідників й обдарованої студентської молоді до наукової діяльності.

За кількістю студентів-переможців всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт університет стабільно входить до п'ятірки кращих закладів вищої освіти України.

Гідний результат показали наші молоді науковці та здобувачі вищої освіти також і у міжнародних наукових чемпіонатах, виборовши у 2023 р. 39 медалей (12 золотих, 22 срібні та 5 бронзових).

Безпосередньо на базі університету було проведено 34 конференції та семінари, 10 з яких для молодих учених і здобувачів вищої освіти, адже саме такий досвід сприяє поширенню комунікації між молодими науковцями та дослідниками.

Крім того, упродовж року 111 здобувачів вищої освіти взяли участь у наукових конкур-

сах всеукраїнського рівня, що проводилися в онлайн-форматі, 56 із них посіли призові місця.

У міжнародних конкурсах студентських наукових робіт взяли участь 388 здобувачів вищої освіти, 152 із них здобули перемогу.

Як зазначив Віктор Олександрович, у 2023 р. результативність підготовки здобувачів вищої освіти до участі в міжнародних наукових конкурсах збільшилася на 25 %.

Якість освіти певним чином залежить від акредитованих сучасних освітніх програм, що реалізуються в університеті.

На тепер ХНАДУ здійснює підготовку здобувачів на чотирьох рівнях вищої освіти за 66 освітніми програмами, 28 із них акредитовані упродовж 2023 р.: 9 першого (бакалаврського), 14 другого (магістерського), 5 третього (доктора філософії) рівнів вищої освіти.

На весняний семестр 2023 – 2024 н.р. заплановано акредитацію 24 освітніх програм.

Сьогодні колектив ХНАДУ активно розвиває і міжнародне співробітництво.

Саме 2023-й став роком новацій і досягнень у царині міжнародної діяльності.

Гідними результатами є численні партнерські контакти з провідними університетами Європи та США; участь у різних проєктах і програмах з академічної мобільності та конференціях, а також значний контингент іноземних студентів, які успішно навчаються за нашими спеціальностями, забезпечуючи високий міжнародний рейтинг ХНАДУ в світовому освітньому просторі та відповідні позиції на міжнародному ринку освітніх послуг.

Саме на базі ХНАДУ за підтримки міської влади спільно з американськими партнерами Trimble Technology Lab створено єдиний в Україні навчально-науковий центр галузевих технологій із навчання, підготовки та перепідготовки кадрів за напрямками: експлуатація та ремонт дорожньо-будівельної техніки; експлуатація сучасного геодезичного обладнання Trimble; надання учасникам та інвалідам війни підтримки в отриманні освіти (часткових кваліфікацій) за спеціальностями, що затребувані в дорожній галузі.

Тогоріч у рамках співпраці з американською компанією Trimble Technology Lab для реалізації цілей функціонування Центру отримано сучасний лазерний 3D-сканер.

Як учасник проєкту ECIU4Ukraine ХНАДУ отримав обладнання для забезпечення освітніх

послуг із використанням дистанційних засобів навчання.

На тепер за програмами DAAD реалізуються два проєкти, у яких беруть участь майже 100 здобувачів вищої освіти і 50 викладачів. Це і академічна мобільність (міжнародне стажування) для науково-педагогічних працівників та аспірантів (90 кредитів) «Digital teaching: створення ефективного відеоконтенту для цифрових лабораторій»; і академічна мобільність (міжнародне стажування) для здобувачів вищої освіти «Digital Learning: технології цифрового навчання» тощо.

Водночас упродовж звітнього року в університеті реалізовувалося чотири проєкти ERASMUS+ KA2, один з яких вдало завершено в червні. Зараз на стадії активної реалізації три проєкти ERASMUS+ KA2.

Загалом у минулому році в програмах міжнародної академічної мобільності взяли участь 199 представників університету (179 здобувачів освіти і 20 співробітників), зокрема, офлайн: у Латвії, Литві, Польщі, Китаї, Німеччині (три студенти і 10 співробітників); онлайн: у США, Німеччині, Латвії, Кіпрі (176 студентів та 10 співробітників).

Ми також здійснювали підготовку 264 іноземних громадян із 20 країн світу (45 – з близького зарубіжжя та 219 – з далекого зарубіжжя). У порівнянні з минулим роком це на 30 % більше від кількості іноземних здобувачів вищої освіти.

Підготовці сучасних конкурентоспроможних спеціалістів сприяє матеріально-технічна та навчально-лабораторна база університету.

Через війну минулоріч основні види господарської діяльності були спрямовані саме на її збереження та відновлення.

Для покращення матеріально-технічної бази, зокрема комп'ютерного забезпечення, у 2023 р. придбано 46 ноутбуків, 10 комплектів мультимедійного обладнання, 2 сервери та 121 персональний комп'ютер.

Загальна кількість комп'ютерних місць, що безпосередньо використовуються у навчальному процесі, складає 745 одиниць. Усього до мережі університету підключено 1300 комп'ютерних робочих місць. Безпосередньо у навчальному процесі задіяні 45 комп'ютерних класів.

У навчальному процесі також задіяно 121 навчальну аудиторію (лекційні та аудиторії для

Закінчення на с. 3

О ЗНАКОВА ПОДІЯ

ВСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ СЬОГОДЕННЯ

Закінчення. Початок на с. 1 – 2

проведення практичних занять і лабораторних робіт), у 66 з них можуть одночасно проводитися заняття із застосуванням пересувного та стаціонарного мультимедійного обладнання.

За підсумками року частка навчальних аудиторій (лекційних та аудиторій для проведення практичних занять і лабораторних робіт), що забезпечені мультимедійним обладнанням, складає 54,5 %.

До речі, у переліку суб'єктів господарювання за ступенями ризику від упровадження господарської діяльності у галузі вищої освіти за 2023 р. ХНАДУ входить до 26,2 % найкращих ЗВО з показником ризику, що визначений як «незначний» і відповідає вимогам МОН України.

На сьогодні комплексну інформаційно-аналітичну підтримку процесів керування університетом забезпечують шість інформаційно-аналітичних підсистем: «ЄДЕБО» (Єдина державна електронна база з питань освіти), АСУ ЗВО – «АІСТ», «Навчальний сайт», «МКР» (Автоматизована система управління навчальним закладом), «Електронний документообіг» – FOSSDOC, «Фінанси АЗАПРО», а також інформаційні підсистеми «Офіційний сайт», «Бібліотека», «Цифровий архів» та шість серверів відеоконференцій.

Звітуючи перед колективом, Віктор Олександрович відзначив, що у 2023 р. університет значну увагу приділяв й організації заходів щодо запобігання проявам корупційних правопорушень, системно реалізуючи заходи з мінімізації корупційних ризиків в освітній і господарській діяльності.

ХНАДУ здійснює запобігання та врегулювання ситуацій конфлікту інтересів на основі таких принципів, як обов'язковість інформування працівниками про ситуації, що мають ознаки конфлікту інтересів; недопущення виникнення конфлікту інтересів; індивідуальний підхід при розгляді та оцінюванні кожного окремого випадку, що має ознаки конфлікту інтересів.

Крім того, з метою удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти відповідно до стратегії університету (згідно з рекомендаціями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо розроблення та впровадження університетської системи забезпечення якості освіти у 2023 р.) основні зусилля були спрямовані на запобігання, перешкодження та зупинення проявів академічної недобросовісності шляхом створення позитивного, сприятливого й добросовісного освітнього і наукового середовища.

З метою покращення роботи відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів, незважаючи на воєнні дії в країні та релокацію бізнесу, також проводив активну роботу для допомоги нашим здобувачам щодо їхнього працевлаштування за фахом, проводячи аналіз ринку праці та пошту на фахівців за спеціальностями університету.

Зокрема, розширено географію пошуку вакансій у межах усієї країни, укладаються нові договори про співпрацю тощо.

У звітному році наші здобувачі взяли участь у проєктах, форумах і вебінарах, зокрема і в освітньо-кар'єрному проєкті «Ігри заводів».

Під час доповіді Віктор Олександрович акцентував увагу і на національно-патріотичному вихованні молоді, розвитку культурних здібностей та уподобань, а також здоровому способі життя, яким колектив університету традиційно приділяє велике значення.

Зокрема, упродовж минулого року на різних медіамайданчиках широко висвітлювалися події, що відбувалися як в університеті, так і в Україні, які сприяли національно-патріотичному вихованню молоді.

До цього вкрай важливого напрямку діяльності залучалися куратори академічних груп і викладачі кафедр українознавства, фізичного виховання і спорту та інших, співробітники наукової бібліотеки і студентського клубу, які проводили онлайн-заходи, присвячені знаковим подіям в українській історії та культурі.

Усі ці заходи широко висвітлюються на шпальтах часопису «Автодорожник».

У звіті ректор не оминув питання вчасної виплати заробітної плати і стипендій, премій і матеріальної допомоги членам трудового колективу, а також інші напрями діяльності згідно з колективним договором.

В обговоренні першого питання Конференції, а саме звіту ректора, взяли участь начальник навчального відділу, доц. Олександр Догадайло, декани факультетів: дорожньо-будівельного – доц. Катерина Бережна, транспортних систем – проф. Юрій Бекетов, механічного – проф. Олександр Єфименко, автомобільного – проф. Дмитро Леонтьєв, управління та бізнесу – проф. Інна Шевченко, підготовки іноземних громадян – проф. Ярослава Левченко, а також перша проректорка, проф. Анжеліка Батракова, які за підсумками діяльності у 2023 р., передбаченої Контрактом із Міністерством освіти і науки України від 20 січня 2021 р., визнали її задовільною.

З другого питання порядку денного Конференції «Про збереження і розвиток Харківського національного автомобільно-дорожнього університету в умовах потенційної загрози реорганізації» виступив голова первинної профспілкової організації Василь Мошенко.

Свою позицію щодо необхідності оптимізації мережі закладів вищої освіти в умовах воєнного стану, яку ініціювало Міністерство освіти і науки України, висловили: ректор, проф. Віктор Богомолов, перша проректорка, проф. Анжеліка Батракова, завіду-

вачі кафедр: автомобільної електроніки – проф. Андрій Гнатів; вищої математики – проф. Тетяна Ярхо; будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля – доц. Роман Смоляннюк, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій – проф. Олександр Гурко; філології та лінгводидактики – доц. Наталя Опришко, а також заступник декана факультету управління та бізнесу, доц. Юрій Костенко.

Після детального обговорення цього питання Конференція ухвалила вважати політику Міністерства освіти і науки України щодо оптимізації мережі ЗВО України як безсистемну та необґрунтовану.

Трудовий колектив виступає категорично проти реорганізації нашого університету та обстоює збереження ХНАДУ як самостійної академічної інституції в мережі закладів вищої освіти України.

Конференція також ухвалила рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

- докласти максимум зусиль для збереження закладів вищої освіти в умовах воєнного стану;
- розробити та оприлюднити для обговорення академічною спільнотою модель мережі ЗВО України, критерії оцінювання їх освітньої та наукової діяльності;
- провести оцінювання діяльності ЗВО України за визначеними критеріями та визначити порядок і механізми проведення їх реорганізації за результатами оцінювання;
- розробити законодавчу базу щодо реорганізації ЗВО, що унеможливила б корупційні ризики, ввормувала їх права та обов'язки і захищала інтереси працівників під час здійснення процедур реорганізації закладів вищої освіти.

Прийнято також рішення звернутися до всіх закладів вищої освіти України з пропозицією висловити свою думку щодо необхідності оптимізації мережі ЗВО в умовах воєнного стану, ініційованої Міністерством освіти і науки України.

О ПОЗИЦІЯ

КОЛЕКТИВ ХНАДУ ПРОТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

На пропозицію Міністерства освіти і науки України щодо реорганізації ХНАДУ шляхом об'єднання з іншими закладами вищої освіти Харкова трудовий колектив нашого університету виступив проти такого рішення МОН.

Це питання було детально розглянуто на засіданнях Вченої ради ХНАДУ 15 грудня 2023 р. і 16 січня 2024 р., а також на Конференції трудового колективу 18 січня 2024 р., за результатами яких усі члени і делегати виступили проти будь-якого об'єднання і навели аргументовані обґрунтування нашої позиції.

1. У той час, коли інфраструктура Харківської області зазнала величезних руйнувань, коли зруйновано понад 25 тис. км автомобільних доріг загальною користування України та існує гостра нестача фахівців з дорожнього будівництва, реорганізація ХНАДУ, який в умовах війни впроваджує новітні технології, реалізує проекти оборонного значення, здійснює супровід: будівництва захисних споруд об'єктів критичної інфраструктури; відновлення автомобільних доріг і мостів; діагностики та оцінки техніко-експлуатаційного стану інженерних споруд, є принципово помилковим рішенням, яке, на наш погляд, суперечить потребам держави.

2. Загальний контингент здобувачів усіх рівнів вищої освіти Університету становить 7 400 студентів (2023 р.). У 2023 р. за показником контингенту здобувачів ХНАДУ входить до 30 % найпотужніших ЗВО України.

На сьогодні, за даними Інституту вищої освіти НАПН України, понад 50 % ЗВО мають контингент здобувачів менше ніж 4 – 4,5 тис., в той час, як, за даними МОН України, мережа ЗВО розрахована на середню чисельність здобувачів у 6 – 6,5 тис. Крім того, за даними МОН критичною, з точки зору необхідності приєднання ЗВО до більш потужного, є кількість здобувачів 2,5 – 3,0 тис. студентів. Тому вважаємо, що ХНАДУ за контингентом здобувачів вищої освіти повністю відповідає критеріям МОН України.

3. У переліку суб'єктів господарювання за ступенями ризику від 2 упровадження господарської діяльності у сфері вищої освіти за 2023 р. ХНАДУ входить до 26,2 % найкращих ЗВО з показником ризику, який визначений як «незначний», що відповідає вимогам МОН України.

Завдяки раціональному розподілу бюджетних коштів та коштів спедрахунку ХНАДУ має сталу фінансову позицію: відсутні затримки із виплати заробітної плати та стипендій; завершено відновлювальні роботи в корпусах, що розташовані на Північній Салтівці (за кошти спецфонду Університету); на 0,25 ставки працюють 4 науково-педагогічних працівники, на 0,5 ставки – 35 науково-педагогічних працівників (з 356 НПП згідно зі штатним розписом), абсолютна більшість НПП

працюють понад 1,0 ставку; відповідно до чинного законодавства регулярно виплачуються премії.

4. ХНАДУ є членом Європейської асоціації університетів. У 2023 р. ХНАДУ посів такі місця у національних та міжнародних рейтингах:

- ТОП-200 – увійшов до 50 найкращих ЗВО, тобто до 25 % найкращих ЗВО України;
- THE University Impact Rankings – 13-те місце серед ЗВО України;
- Webometrics Ranking of World Universities – 29-те місце серед ЗВО України;
- UI GreenMetric – 17-те місце серед ЗВО України.

За показниками Ukrainian National H-index Ranking 2023 року ХНАДУ належить до закладів вищої освіти «з високим науковим потенціалом». Усе вказане вище свідчить, що ХНАДУ входить до 25 % найкращих ЗВО та повністю відповідає критеріям МОН України.

5. ХНАДУ є унікальним за набором спеціальностей дорожньо-будівельного та механічного факультетів, які повністю перекривають потреби дорожньої галузі України у фахівцях відповідного профілю. 72 % освітніх програм, що реалізуються в ХНАДУ, відповідають основному профілю підготовки в Університеті – транспортне будівництво, дорожньо-будівельні машини, автомобілі та автомобільне господарство, транспортні технології, економіка дорожнього будівництва та автомобільного транспорту.

На базі ХНАДУ за ініціативою американських партнерів (Trimble Technology Lab) створюється єдиний в Україні центр навчання, підготовки та перепідготовки кадрів для дорожнього будівництва за напрямками діяльності:

- експлуатація та ремонт дорожньо-будівельної техніки (зокрема виробництва Caterpillar, JOHN DEERE);
- експлуатація сучасного геодезичного обладнання Trimble;
- надання учасникам та інвалідам війни підтримки в отриманні кваліфікації.

6. ХНАДУ має потужний науково-технічний потенціал – у 2022 р. та у 2023 р. посів 2-ге місце серед навчальних і наукових установ України за кількістю отриманих патентів на об'єкти інтелектуальної власності. За обсягами науково-дослідних робіт ХНАДУ входить до 25 – 30 % найпотужніших ЗВО України за цим показником.

7. ХНАДУ має один з найкращих результатів у студентській науці – щорічно посідає абсолютне 3 – 5 місце серед ЗВО України за кількістю переможців національних і міжнародних конкурсів студентських наукових робіт.

8. Отже, за критеріями освітньої діяльності ХНАДУ входить до 25 – 30 % найкращих ЗВО України. Враховуючи, що за планами МОН України після оптиміза-

ції мережі ЗВО має залишитися 58 % ЗВО від кількості ЗВО, які сьогодні підпорядковані МОН України (100 ЗВО зі 170 ЗВО), ХНАДУ безперечно має залишитися у системі вищої освіти України.

9. Наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 13.12.2022 р. № 258 ХНАДУ внесено до переліку базових організацій в будівництві.

10. ХНАДУ віднесено до базових навчальних закладів, які є основними постачальниками кваліфікованих працівників для підприємств ДК «Укроборонпром» (лист УОР 6.3-5102 від 14.06.2023 р.).

11. Постановою Кабінету Міністрів України від 4.11.2022 р. № 1243 Навчально-науково-випробувальній лабораторії швидкісних автомобілів імені В.К. Нікітіна ХНАДУ надано статус наукового об'єкта, що є національним надбанням і має виняткове значення для вітчизняної та світової науки. Статус об'єктів національного надбання має дуже обмежене коло ЗВО України.

12. ХНАДУ є одним із провідних розробників нормативної бази дорожнього господарства України. Науковцями ХНАДУ розроблено понад 100 нормативних документів національного, державного, галузевого та відомчого рівнів. Усі автомобільні дороги з цементобетонним покриттям, що зведені в Україні за останні 20 років, збудовані за безпосередньою участю науковців університету. Будівництво та реконструкцію більшості автомобільних доріг з асфальтобетонним покриттям також супроводжують фахівці ХНАДУ.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет вважається єдиним в Україні науковим центром, що розробляє технології використання будівельних відходів (уламків будівельних конструкцій, бетонного і цегляного бою, що утворилися через руйнування) та виготовлення асфальтобетонних та цементобетонних сумішей для будівництва автомобільних доріг та їх повного відновлення.

Отже, показники освітньої діяльності ХНАДУ, результативність наукових розробок та технологій відновлення транспортної інфраструктури, де ХНАДУ є безперечним лідером в Україні, створюють об'єктивні передумови для збереження Університету в системі вищої освіти України.

Вчена рада ХНАДУ

PS. Під час засідання Співки ректорів Харківської області за участю заступника міністра освіти і науки Михайла Винницького, члена Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Юлії Гришиної, голови Харківської обласної військової адміністрації Олега Синегубова та міського голови Ігоря Терехова рішення щодо об'єднання ХНАДУ з іншими ЗВО Харкова було призупинено.

О НЕ НА ЧАСІ

НЕПРИЙНЯТНЕ РІШЕННЯ

В умовах сучасних євроінтеграційних процесів основним завданням вищої освіти України є забезпечення належної якості підготовки фахівців, що ґрунтується не лише на новітніх досягненнях світової науки та морально-етичних принципах, але й всебічно сприяє кар'єрному зростанню молоді. Однак будь-яка освіта, й особливо вища, спрямована насамперед на забезпечення соціальних та економічних потреб держави, а також її процвітання на кожному конкретному етапі розвитку.

Міністерство освіти і науки України зараз активно здійснює оптимізацію мережі закладів вищої освіти України, у рамках якої проводить об'єднання/злиття/ліквідацію деяких ЗВО. Звісно, що цей процес має ґрунтуватися на об'єктивних показниках освітньої та наукової діяльності ЗВО. Проте запропонована МОН оптимізація мережі ЗВО має вигляд дуже ризикованої процедури для багатьох вишів України через відсутність прозорих і зрозумілих для усієї академічної спільноти критеріїв.

Зачепив цей процес упроваджуваної оптимізації і студентську столицю України – наш рідний Харків.

Розмови (здебільшого кулуарні) про скорочення кількості харківських вишів тривають вже понад пів року. Перелік харківських університетів, які потенційно перебувають під загрозою об'єднання, Міністерство освіти і науки не озвучує, однак відповідні наради/обговорення з цього питання відбуваються на різних освітніх майданчиках.

Упродовж майже двох місяців колектив нашого університету без перебільшення просто лихоманить від пропозиції Міністерства освіти і науки щодо приєднання ХНАДУ до якогось (також не озвученого МОН) закладу вищої освіти Харкова.

Свою точку зору щодо об'єднання нашого університету з кимось виклали ректор ХНАДУ, проф. Віктор Богомолів та перша проректорка, проф. Анжеліка Батракова в інтерв'ю журналістам популярного тематичного сайту Освіта.ua, та інформаційно-аналітичного сайту KHARKIV Today.

Віктор Олександрович озвучив чітку позицію колективу вишу також у своєму інтерв'ю на Радіо «Накипіло». Жвава (часто дуже гаряча) дискусія тривала і на сторінці «Новини вищої освіти» у Facebook, де наші науковці та викладачі активно відстоювали свою позицію щодо неаргументованих дій МОНУ.

Усі, кому небайдужа доля нашого університету, переконані, що процес об'єднання/злиття має ґрунтуватися на об'єктивних показниках освітньої та наукової діяльності ЗВО з обов'язковим урахуванням його унікальності і затребуваності фахівців відповідних спеціальностей на ринку праці.

Унікальність нашого університету полягає насамперед у тому, що саме в ХНАДУ є потужні дорожньо-будівельний та механічний факультети, які здійснюють підготовку фахівців високого гатунку – інженерів з експлуатації дорожньо-будівельної техніки та сучасних майстрів дорожньої справи.

Зараз в університеті навчаються більше студентів, ніж до повномасштабної війни (на тепер 7400 осіб). У 2023 р. за показником контингенту здобувачів наш виш входить до 30 % найпотужніших ЗВО України.

ХНАДУ дійсно став брендом, яким може пишатися наша держава, адже на те-

пер це єдиний унікальний за набором спеціальностей заклад вищої освіти у південно-східному та північному регіонах України, який здійснює підготовку так затребуваних сьогодні фахівців для дорожньої та автотransпортної галузей України.

Нині через війну в Україні вже зруйновано понад 25 тис. км автомобільних доріг загального користування і скільки ще їх та відповідної інфраструктури буде зруйновано ніхто не знає. Зараз дорожня галузь країни відчуває гостру потребу у кваліфікованих кадрах, яких може підготувати саме наш університет.

Сьогодні у надскладних умовах воєнного стану наші випускники відновлюють об'єкти транспортної інфраструктури; вчені університету реалізують проекти оборонного значення з наукового супроводу будівництва захисних споруд і критично важливих об'єктів, з відновлення автомобільних доріг і мостів, впроваджуючи нові технології діагностики та оцінки техніко-експлуатаційного стану інженерних споруд, ремонту і будівництва автотransпортних підприємств; а наші студенти під обстрілами й сиренами і навчаються, і працюють на виробництві. Бо усі добре розуміють, що у цей надважкий для нашої країни воєнний час автомобільні дороги і мостові переходи, тунелі й шляхопроводи – це не лише артерії економіки держави, але й стратегічно важливі об'єкти.

Зараз в Україні є тільки два профільних ЗВО автомобільного спрямування: ХНАДУ та Національний транспортний університет. Втім саме наш університет є унікальним за набором спеціальностей дорожньо-будівельного та механічного факультетів, які повністю перекривають потреби дорожньої галузі України у фахівцях відповідного профілю.

До речі, всі автомобільні дороги з цементобетонним покриттям, які з'явилися в Україні за останні 20 років, збудовані за безпосередньою участю співробітників університету, і саме наші фахівці брали участь у будівництві аеродромів у Донецьку, Львові, Харкові та Одесі. Будівництво та реконструкцію більшості автомобільних доріг з

О НЕ НА ЧАСІ

НЕПРИЙНЯТНЕ РІШЕННЯ

Закінчення. Початок на с. 5

асфальтобетонним покриттям також супроводжують наші фахівці. Наш університет є розробником сотень нормативних документів національного, державного, галузевого та відомчого рівнів, котрі створюють основу нормативної бази дорожнього господарства України. На тепер ХНАДУ – єдиний в Україні науковий центр, що розробляє технології використання будівельних відходів для виготовлення асфальтобетонних і цементобетонних сумішей для будівництва автомобільних доріг та їх повсюдного відновлення.

Нині наш університет серед 50 (25 %) найкращих ЗВО за рейтингом ТОП-200 України, за обсягами науково-дослідних робіт належить до закладів вищої освіти «з високим науковим потенціалом», а за показником студентської науки традиційно входить до трійки – п'ятірки найсильніших вітчизняних закладів освіти за кількістю переможців національних і міжнародних конкурсів студентських наукових робіт.

Наразі ХНАДУ бере активну участь у реалізації національних інфраструктурних проєктів, що доводять потребу в освітніх програмах і попит на ринку праці наших випускників, забезпечуючи їхнє майже стовідсоткове працевлаштування на всіх рівнях освіти. Наші випускники самовіддано працюють у різних галузях народного господарства країни, Національній поліції і Державній службі з надзвичайних ситуацій, а також в багатьох інших організаціях та установах.

ХНАДУ входить до Європейської асоціації університетів і саме на нашій базі за ініціативою американських партнерів створюється єдиний в Україні центр навчання, підготовки та перепідготовки кадрів для дорожнього будівництва. У різних національних рейтингах ХНАДУ займає не нижче 50-х позицій із двохсот-трьохсот, активно працює з іноземними компаніями щодо участі у майбутньому відновленні України і професійно навчає цьому студентів.

Високі показники освітньої діяльності ХНАДУ, результативність наукових розро-

бок та технологій відновлення транспортної інфраструктури, де ХНАДУ є безперечним лідером в Україні, створюють об'єктивні передумови для збереження Університету в системі вищої освіти України. Незважаючи на бойові дії та обстріли Харкова, ми гідно продовжуємо свою роботу.

І сьогодні, коли схід та південь України одними з перших прийняли удар ворога і зараз мужньо тримають оборону країни, коли навчальні заклади цих регіонів здійснюють не лише освітній процес, але й спрямовують свій науковий доробок і досвід на підвищення обороноздатності України, саме безсистемна «оптимізація» не тільки не на часі, але й має вигляд відвертого знищення вищої освіти як такої.

Безсистемна «оптимізація» та небажання враховувати економічну значимість університету неодмінно призведуть до незворотних наслідків як для наукових шкіл, так і для економіки держави. Сумні приклади такого об'єднання вишів у Харкові вже є, коли університети-сателіти просто «розчинилися» в структурі ЗВО, які їх поглинули.

Вважаємо не лише недоцільним, але й принципово помилковим під час оптимізації мережі ЗВО України нехтувати найважливішими і першочерговими потребами галузі

транспортного будівництва, без вирішення яких неможливе повсюдне відновлення та розвиток нашої країни.

Чітко усвідомлюючи причини і наслідки такого об'єднання, Вчена рада ХНАДУ на засіданнях, що відбулися 15 грудня та 16 січня, а також делегати Конференції трудового колективу, що пройшла 18 січня, проголосували категорично проти того, аби ставати «сателітом» будь-якого іншого вишу Харкова.

Щоб уникнути втрати унікальних наукових шкіл і конкурентоспроможних напрацювань наших учених ми активно долучилися до широкої академічної дискусії і плануємо залучити до неї наукову спільноту інших установ та наших випускників, які наразі обіймають високі посади в різних галузевих інституціях. Адже тільки шляхом широкого обговорення можна буде виявити і врахувати небажані «підводні камені» процесу об'єднання.

Позаяк сучасний заклад вищої освіти, яким є наш ХНАДУ, – це сукупність науково-освітньої, нормотворчо-методичної та практичної роботи, що виконується заради майбутнього нашої держави і нашого міста.

Ольга ВАСИЛЬКІВСЬКА

О ВІВАТ ПЕРЕМОЖЦЯМ!

Наприкінці минулого року завершився конкурс «Краще видання року», який щорічно проводить ГО «Національна академія наук вищої освіти України».

Незважаючи на воєнний стан, що діє в Україні упродовж двох років, цьогоріч на конкурс було представлено понад 175 робіт у різних номінаціях.

Дуже приємно, що серед переможців цього престижного конкурсу – наукові та навчальні видання викладачів факультету управління та бізнесу нашого університету.

У номінації «Монографії» впевнену перемогу здобула одноосібна монографія деканеса факультету управління та бізнесу, проф. І.Ю. Шевченко «Конкурентоспроможність закладів вищої освіти України: проблеми та перспективи».

У цій же номінації дипломом лауреата другої премії конкурсу була відзначена монографія «Управління поведінкою покупців на ринку легкових автомобілів» авторського колективу у складі деканеса факультету управління та бізнесу, проф. І.Ю. Шевченко, докторанта кафедри економіки і підприєм-

ництва Є.С. Даниленка, проректора з наукової роботи, проф. І.А. Дмитрієва і завідувачки кафедри економіки і підприємництва, проф. О.І. Дмитрієвої.

У номінації «Навчальні посібники» дипломами лауреатів другої премії конкурсу відзначені: навчальний посібник «Стейкхолдер-менеджмент і сталій розвиток», автори: доц. кафедри менеджменту Н.А. Бочарова та проф. кафедри менеджменту І.В. Федотова; навчальний посібник «Управління якістю на підприємствах автомобільного транспорту» автор, завідувачка кафедри менеджменту, проф. О.М. Криворучко, а також навчальний посібник «Економіка будівництва», автори: доц. кафедри економіки і підприємництва В.Ю. Нестеренко та Т.В. Деділова, доц. кафедри будівельного виробництва Сумського національного аграрного університету

О.В. Юрченко та асист. кафедри економіки і підприємництва І.І. Токар.

У цій же номінації дипломом лауреата третьої премії конкурсу відзначено навчальний посібник «Economics of enterprise», автори: деканеса факультету управління та бізнесу, проф. І.Ю. Шевченко та завідувачка кафедри економіки і підприємництва, проф. О.І. Дмитрієва.

Щиро вітаємо переможців конкурсу «Краще видання 2023 року», здобутки яких вкотре доводять високу якість наукових і навчальних видань професорсько-викладацького складу факультету управління та бізнесу нашого університету на національному рівні!

Юрій КОСТЕНКО,
заст. декана ФУБ,
доц.

О ПАРТНЕРСТВО

У сучасних умовах відбуваються великі перетворення у системі вищої освіти, які покликані адаптувати її до викликів глобалізації та зростаючої потреби в міжкультурному взаєморозумінні. У цьому контексті міжнародна співпраця між університетами визначається не лише як необхідна складова, але й як стратегічний напрям, що має на меті спільне досягнення академічних і наукових цілей.

Яскравим прикладом такої співпраці є партнерство між ХНАДУ та Лодзинською Політехнікою, що стала ключовою для формування інноваційного середовища, де обмін ідеями та передовими підходами є джерелом новаторських рішень у вищій освіті та науці.

Політехнічний університет у Лодзі офіційно було засновано в 1945 р., хоча його історія розпочалася ще в XIX ст. Указ про офіційне заснування Лодзинської Політехніки було підписано 24 травня 1945 р. Першими факультетами університету були машинобудівний з відділенням текстильної інженерії, електротехнічний та хімічний. Нині університет має дев'ять факультетів (механічний; електротехніки, електроніки, інформатики та автоматизації; хімічний; текстильної промисловості; біотехнології та харчової хімії; архітектури та цивільного і екологічного будівництва; організації та управління; інженерних процесів та охорони навколишнього середовища, а також міжнародний інженерний факультет) і 120 спеціальностей.

Сьогодні в Лодзинському технічному університеті навчається понад 20 000 студентів із різних країн. Університет посідає престижне четверте місце серед технічних університетів Польщі, у 2013 р. вишу було присвоєно звання «Простудентський університет» і «Найбільш інноваційний і креативний ЗВО Польщі у створенні кар'єрних перспектив».

Розпочинаючи співпрацю, університети скористалися можливістю встановлення контактів через адміністрації та академічних представників на різних заходах, таких як конференції і форуми. Проте в нашому випадку співробітництво розпочалося завдяки особистому спілкуванню, що було відновлене під час тісних контактів нашого ЗВО з компанією «Інтер». На той момент телеведуча «Інтера» Інна Ахтинська переїхала до Польщі та забезпечила важливі зв'язки з міжнародним відділом технічного університету.

Тоді майже рік тривало узгодження навчальних програм, практик та планів на спільну співпрацю. Значна робота була проведена у перекладах документації, організації спільних конференцій і налагодженні контактів між викладачами та співробітниками механічних факультетів обох університетів.

Після довгих перемовин і трудомісткого процесу узгоджень у 2012 р. відбулася перша поїздка викладачів механічного факультету. Ця подія стала важливим кроком у розвитку нашої співпраці, адже вона надала можливість особистого обговорення ключових аспектів міжнародного співробітництва безпосередньо на базі польського вишу.

Варто зазначити, що значну роль у цій співпраці відіграли наші науковці – проф. І.Г. Кириченко, доц. О.В. Єфименко та проф. Д.Б. Глушкова, які виявили високий рівень відданості й ентузіазму, що стали джерелом перших контактів та започаткували багаторічну лінію співпраці у царині міжнародного співробітництва. Наразі ця співпраця не лише допомагає студентам і викладачам обох університетів отримувати нові знання та навички, але й сприяє обміну культурними цінностями і розширенню міжнародних можливостей вишів-партнерів. Ця історія є втіленням того, як особисте спілкування і висока відданість справі змінюють випадкові зустрічі на довгострокове й успішне партнерство.

Упродовж останніх дванадцяти років співробітники механічного факультету організовували надзвичайно насичені програми практик для понад 400 студентів із різних ЗВО м. Харкова. У цих програмах взяли участь ХНУ ім. В.Н. Кара-

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ З ЛОДЗИНСЬКОЮ ПОЛІТЕХНІКОЮ

зіна, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова та НТУ «ХПІ», що стали не лише осередком здобуття знань для студентів, але й джерелом професійних надбань і вражень.

Програма практик, організована співробітниками механічного факультету, за своєю різноманітністю була дійсно вражаючою. Студенти вивчали відповідні галузі, такі як трибологія, віртуальні технології, 3D-моделювання, інженерія матеріалів та багато інших. Вони слухали лекції провідних фахівців, брали участь у практичних вправах, лабораторних роботах, а також знайомилися з архітектурою та духовним надбанням Польщі під час численних екскурсій.

Особливий акцент було зроблено на центрі технології комп'ютерних наук, відомому своєю концентрацією на новітніх інноваційних комп'ютерних технологіях, зокрема віртуальній реальності та 3D-скануванні. Спільні проекти у галузі біотехнології та біоінженерії також допомагають університетам обмінюватися найновішими розробками і технологіями.

Важливим елементом співпраці є обмін практичними навичками, під час якого студенти мають змогу отримати досвід у ливарному виробництві, матеріалознавстві, зварюванні, програмуванні робіт та виготовленні 3D-продукції. Широкий спектр галузей, до яких дотичне наше співробітництво, включає хімічні дослідження, конструювання та тензорні випробування.

Поїздки до Польщі не обмежуються лише лекціями і практиками. Наші здобувачі відвідують музеї, кінематографи, знайомляться з історичними пам'ятками, що зазвичай є частиною екскурсійного блоку.

Така співпраця свідчить не лише про великий вплив на освіту і саморозвиток студентів, але й додає яскравих барв у палітру міжнародного взаєморозуміння та обміну знаннями.

Одним із найцікавіших та найпродуктивніших аспектів співпраці колективу механічного факультету є активна взаємодія з підприємствами Лодзинського воєводства. Це не просто місце для стажування наших студентів, але й можливість для їхнього подальшого працевлаштування.

Особливо вражаючим прикладом є співпраця із заводом «Japan Tobasco Corporation»,

відомим своїми сучасними виробничими автоматизованими лініями з мінімальною участю людини, а виробничий процес організований за допомогою роботизованих комплексів.

Інтеграція зі спеціальністю 175 «Автоматизація виробничих процесів» відображає передовий підхід до технологій.

Декан механічного факультету, проф. Лукаш Качмарек є не лише провідним вченим, але й засновником та дослідником у галузі створення нового матеріалу графену. Його робота та інновації сприяють і науковому співтовариству, і розвитку промисловості.

Лодзинське воєводство також славиться заводом Bosch, що володіє аналогічною структурною автоматизованою лінією з виробництва побутової техніки. Ця співпраця не лише забезпечує студентам можливість здобуття практичного досвіду, але й відкриває двері для їхнього майбутнього професійного зростання.

Принягідно відзначимо, що студенти, які проходили практику в Польщі, користувалися безкоштовним проживанням у гуртожитках і харчуванням. Проїзд у міському та заміському транспорті також був безкоштовним.

Ця співпраця значно розширює горизонти студентів, встановлює міцні зв'язки між навчанням та реальними виробничими викликами, здійснюючи підготовку майбутніх поколінь інженерів до праці на сучасних промислових підприємствах.

Наукова співпраця між кафедрами будівельних дорожніх машин та технології конструкційних матеріалів стала міцнішою, що допомагає вишам-партнерам удосконалювати свої дослідницькі зусилля та досягати нових спільних височин у царині науки і новітніх технологій.

Так, проф. Д.Б. Глушкова спільно з колегами з кафедри будівельних дорожніх машин проводила дослідження властивостей графену та його застосування у різних галузях промислового виробництва. Ці високотехнологічні матеріали стали предметом адаптації на машинобудівних підприємствах України та Польщі, впроваджуючи інноваційні рішення у галузі матеріалознавства і виробництва.

Закінчення на с. 9

ПАРТНЕРСТВО

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ З ЛОДЗИНСЬКОЮ ПОЛІТЕХНІКОЮ

Закінчення. Початок на с. 8

Активна робота в галузі 3D-моделювання та створення комп'ютерних моделей у пакетах, таких як ANSYS та SolidWorks, стала важливим компонентом спільних зусиль аспірантів і викладачів провідних кафедр обох університетів. Це дозволило використовувати передові технології для розробки й аналізу нових конструкцій та матеріалів.

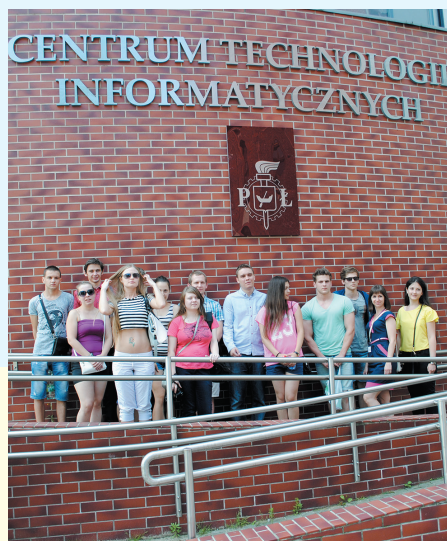
У 2017 р. керівництво Політехніки Лодзі видало вагомий внесок учених ХНАДУ в науку та освіту, присвоївши звання «Почесний професор» декану механічного факультету І.Г. Кириченку та проректору з міжнародних зв'язків Г.І. Тохтарю. Це визнання підтверджує високий рівень наукового та освітнього стандарту, досягнутого нашими університетами завдяки тісній і плідній співпраці.

Спільна наукова діяльність стала міцним підґрунтям для об'єднання наших університетів, сприяючи обміну знаннями та запровадженню інновацій у галузі науки і технологій.

Упродовж цього періоду факультет розвивав стратегію активної побудови особистих зв'язків і взаєморозуміння між факультетами, підрозділами, викладачами та співробітниками. Глибоко переконані, що саме таке співробітництво міцнішає не на рівні міжнародних відділів, а на основі особистих зв'язків викладачів, студентів та співробітників.

Важливим аспектом цього підходу стала активна підтримка особистих контактів між представниками механічного факультету та ключовими особистостями університету Лодзі. Особливо тісні стосунки вдалося встановити із проректором з наукової роботи, першим проректором паном Збічинським, деканом механічного факультету Лукашем Качмарком, аспірантом Марексом Кліхом та іншими представниками міжнародного відділу.

Наразі філософія нашого факультету полягає в тому, що питання спільної роботи повинні вирішуватися безпосередньо шляхом особистого спілкування викладачів, студентів та співробітників. Це веде до започаткування спільних про-

єктів та довготривалих ініціатив, котрі не обмежуються лише тижневими стажуваннями чи відповідними тренінгами.

Надзвичайно важливим є те, що особисті контакти забезпечують ефективне та оперативне вирішення будь-яких питань без бюрократичних ускладнень і затягувань. Коли встановлено тісні особисті стосунки, вирішення завдань стає надзвичайно швидким і безперешкодним.

Безумовно, що саме такий підхід дозволяє факультету не лише розширювати мережу своїх зв'язків, але й забезпечує налагодження ефективної співпраці, що допомагає долати будь-які виклики та досягати спільних цілей у найкоротший термін.

Природним продовженням взаємодії факультетів стало рішення про запровадження програми подвійного дипломування між ХНАДУ та ЛТУ. Це інноваційне рішення було підтримано після ретельних консультацій з місцевими практиками й одержало підтримку у широкого загалу студентської та викладацької спільнот.

Після довгого періоду узгодження навчальних програм і компетенцій факультетів було укладено спільний договір за 133 спеціальностями. Цей крок став визначальним для старту програми подвійного дипломування між механічним факультетом ХНАДУ та Лодзинським технічним університетом у спільному навчальному процесі.

За п'ять років понад 20 студентів нашого факультету отримали дипломи європейського зразка від ЛТУ в галузі машинобудування. Навчання включало один семестр у Харкові та один у Польщі. Дипломне проектування проводилося у співпраці обох університетів, а захист кваліфікаційних робіт відбувався у державних екзамінаційних комісіях з представниками обох сторін.

Цей проєкт став першим такого роду в нашому ЗВО й отримав високу оцінку успішності. Варто зазначити, що навчання було повністю безкоштовним і проводилося польською мовою. Практично всі студенти, які отримали подвійні дипломи, наразі обіймають ключові посади на міжнародних європейських підприємствах, підтверджуючи високий рівень освіти та практичну цінність цього інноваційного підходу.

На фоні широкого спектру міжнародних ініціатив особлива увага факультету приділялася реалізації важливих проєктів у рамках співпраці з Політехнікою Лодзі, започаткованої ще у далекому 2009 р. Серед цих напрямів і особливо значущі проєкти, такі як Erasmus+ (розпочато у 2012 р.), програма «Горизонт 2020» та інші.

За 15 років нашої співпраці 10 студентів механічного факультету брали участь у різних Erasmus+ проєктах та інших міжнародних ініціативах. Ці студенти не лише здобули нові знання у різних галузях, але й представляли факультет на міжнародному рівні.

Так, здобувачі вищої освіти Павло та Андрій Єфименки, Андрій Заліський, Лілія Приходько, Станіслав Круляк та інші вражають своєю активністю і професійними здобутками. Ці студенти стали переможцями міжнародних грантів та взяли участь у спільних наукових і викладацьких проєктах, збагативши не лише свій освітній потенціал, але й зробивши вагомий внесок у розвиток факультету.

Участь у проєктах дала нашим студентам чудову нагоду отримати новий досвід, встановити всебічні міжнародні контакти та взаємодію. Механічний факультет продовжує розширювати свої горизонти через активну участь у глобальних проєктах, сприяючи міжнародному розвитку.

Через пандемію COVID-19 та відповідні обмеження наша співпраця з Політехнікою Лодзі перейшла в онлайн-формат. Та, незважаючи на віддаленість, ми успішно продовжували обмінюватися науковими ідеями і брали активну участь у спільних проєктах й написанні статей.

Важливим етапом у розвитку співпраці стала суттєва підтримка, яку нам надала Політехніка Лодзі в період воєнних дій. Цей університет активно долучився до створення проєктів для підтримки та спільних ініціатив. Зокрема, проф. Збічинський у 2023 р. особисто організував вступ до аспірантури п'ятьом здобувачам нашого факультету.

Під час воєнних дій співробітники МФ доклали зусилля для організації евакуації польського дипломатичного корпусу та дітей польських дипломатів. Це стало свідченням глибокого гуманітарного підходу і дружби, що перетинає рамки наукової співпраці.

Навіть у цей важкий воєнний час наша співпраця з Політехнікою Лодзі не зупиняється. Ми активно продовжуємо спільні проєкти, підтримуємо студентські обміни, зокрема і для тих, хто виїхав із зони конфлікту та перебуває в Польщі.

З кожним роком особисті контакти між нашими університетами стають ще міцнішими. Незважаючи на виклики й труднощі, які нам випало пережити, наша співпраця стала витканим мереживом інновацій і знань.

Співробітництво двох наших ЗВО включає спільні наукові школи і напращи. Ми залишаємося під прицілом технологічного лідерства у таких напрямках, як технології конструкційних матеріалів, 3D-моделювання, конструювання машин, енергозберігаючі рішення, автоматика та автоматизація виробничих процесів, а також транспортна логістика.

Незважаючи на реалії воєнного стану, спільна робота ХНАДУ і ЛТУ дійсно викликає захоплення своєю науковою цінністю. Ми глибоко віримо у продовження цього вкрай важливого партнерства і розвиток для успішного майбутнього нашого університету.

Юрій РУКАВИШНИКОВ,
заст. декана МФ, доц.

О ДУХОВНА СПАДЩИНА

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ
РІДНОЇ МОВИ

Сьогодні для усіх нас має надзвичайно велике значення спілкування між собою зрозумілою нам мовою.

Це явище актуальне у переважній більшості випадків саме зараз, адже мова та її наріччя є не просто засобом комунікації, але й відкривають для нас дуже широкі можливості. Ми так звикаємо до рідної мови, що вона стає невід'ємною частиною нашої особистості. Так створена людина, що рідною зазвичай стає найбільш близька до неї та її душі мова.

Колись ми всі говорили однією мовою. Розуміли один одного і нам не потрібен був хороший фахівець-перекладач. Згідно з біблійними текстами (Буття, глава 11) поділ мов відбувся у Вавилоні. Не заглиблюючись у причини цього явища, зазначимо, що за оцінками фахівців всесвітньої організації ЮНЕСКО зараз на нашій планеті налічується майже шість тисяч мов, половина з них перебуває під прямою загрозою зникнення. Добре це чи погано – сказати напевно не можна, проте абсолютно точно можна стверджувати, що окрема, самостійна мова – це своєрідний носій цілком певних традицій та культурної спадщини, що,

в свою чергу, вказує на конкретну цінність, яку вона може становити хоча б з точки зору історичної аналітики.

У 1999 році на 30-й сесії Генеральної конференції Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури було прийнято рішення заснувати Міжнародний день рідної мови. Датою щорічного свята вибрано 21 лютого. Це всесвітнє свято було засноване з метою сприяння багатому культурному та мовному різноманіттю.

Збереження багатомовності дає можливість зберегти не лише унікальний погляд на нашу тисячолітню історію і культуру, але й виробити найбільш широкі підходи у сфері взаєморозуміння і людяності, які все ще містять низку проблем, вирішення яких видається складним завданням.

Зроблені кроки щодо збереження і поширення рідних мов на практиці показали, що це активно служить зміцненню солідарності й терпимості, розширенню взаєморозуміння й діалогу, що особливо цінно для нас та нашої власної, сучасної культури і традицій.

За матеріалами DilovaMova

ЯКЩО ЦЯ МОВА –
НЕ ТВОЯ

*Якщо ця мова – не твоя,
то і країна, мабуть, також.
Хто не нащадок солов'я –
тому й гніздо не йде у спадок.
Якщо це не твої пісні,
і ці вірші, і ці пророцтва –
то, без образ, та, мабуть, ні.
І ти лише у ролі гостя.
Бо де б ти зараз не лежав –
у теплім ліжку чи в окопі,
і де би фронт свій не тримав –
це знову втратить зміст крізь роки,
якщо ця мова – не твоя!
Вже історично сотня копій
подій говорить – солов'ям
триматись мови слід як Бога!
Бо я не вірю, ну не вбачу
ти спадкоємця у дорогу
передаси такий сюжет,
де знову над гніздом тривога?!
Де ця війна і цей окоп!
І кров та сльози, а не роси!
Де відчуття, що ти – холоп,
убраний в «комплекс малороса»?!
Якщо ця мова – не твоя,
то гріш ціна усім старанням!
Бо де ти бачив, щоб сім'я
несла ім'я свого тирана
в основі роду, а не батька?
А мова – більше, ніж ім'я!
А мова стане більшим спадком,
ніж буде небо і земля!
Відвоювати можна землю,
звільнити небо від атак!
А мову! Мову ж марно
вони ненавидять аж так!
І це не – «тема для роздору»
чи спекуляції про те,
що наші воїни боронять
десь там на ворожій нам – святе...
(Тут працювали методично,
на це пішли роки-роки...
Щоб рускі песні ностальгічно
співали наші ж співаки!
Щоб аж під кірку нам пробратись
в глибини сірих речовин,
щоб нас ментально об'єднати
із диким стадом! «Ми ж один
народ!» – щоб привід був сказати).
Якщо ця мова – не твоя,
то нам «не світить» ця країна...
Включай інстинкти солов'я
і вчи наразі сиров'яну!*

О СЛАВЕТНІ УКРАЇНЦІ

МОВА ВІДОМИХ МИТЦІВ
РІДНОГО СЛОВА

Усі вони писали свої твори українською, збагативши тим самим українську літературу.

Бо були УКРАЇНЦЯМИ!

Ось імена відомих і визнаних українців, хто писав і пише свої геніальні твори саме українською.

Микола Куліш родом з Херсонщини.

Микола Вінграновський – з Одещини.

Юрій Липа і Святослав Караванський – з Одеси.

Іван Липа – з Криму.

Олесь Гончар і Валер'ян Підмогильний – з Дніпра.

Іван Світличний і Сергій Жадан – з Луганщини.

Володимир Сосюра, Олекса Тихий та Олекса Різників – з Донецчини.

Дмитро Донцов – з Мелітополя.

Володимир Винниченко – з Кропивницького.

Семен Гулак-Артемівський, Михайло Старицький і Михайло Драй-Хмара – з Черкащини.

Павло Тичина і Олександр Кониський – з Чернігівщини.

Марко Вороний і Дмитро Тась – з Чернігова.

Михайло Стельмах, Михайло Коцюбинський і Володимир Свідзінський – з Вінничини.

Ліна Костенко і Григорій Косинка – з Київщини.

Максим Рильський і Сергій Пилипенко – з Києва.

Василь Симоненко, Панас Мирний, Григорій Тютюнник і Василь Барка – з Полтавщини.

Іван Багряний, Остап Вишня, Гнат Михайличенко і Пантелеймон Куліш – з Сумщини.

Олекса Слісаренко, Олесь Досвітний, Гордій Коцюба і Борис Грінченко – з Харківщини.

Гнат Хоткевич, Майк Йогансен та Юрій Шевельов – з Харкова.

Георгій Шкурупій – з Бендер.

Антін Приходько – з Кубані.

Євген Плужник і Кость Буревій – з Вороніжчини.

А дехто подекує, що українською – розмовляють лише на заході України.

З інтернет-видань

Ірина РУБЕЦЬ

О ЄДНІСТЬ НАЦІЇ

Одвічною мрією кожного українця були і є дотепер єдність, свобода і незалежність своєї країни. Основа державності, якої споконвіку намагалися позбавити нашу прекрасну Україну всі її так звані сусіди, прикриваючись «високими» інтересами, час від часу набувала цілком видимих рис.

Так сталося і на початку 1918-го, коли в січні у запалі революційних змін була створена Українська Народна Республіка, відома як УНР. До того ж на тих територіях, які входили до складу колись потужної Австро-Угорської імперії, була утворена Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Вже до кінця 1918-го в грудні у Фастові, з гарячим бажанням втілити українську мрію в реальність, лідерам цих двох держав вдалося підписати своєрідний поєднувальний договір. У нашу сучасну історію цей договір увійшов як «Акт злуки», який 22 січня 1919 року був публічно оприлюднений в столиці України Києві на знаменитій Софійській площі.

Тодішня машина кривавої диктатури, що прийшла на зміну колишнім «консерваторам» і набирала обертів, поспішила зламати й ці сміливі починання вільного українського народу. Вже через декілька місяців більшовики увійшли в Київ, Закарпаття окупувала Чехословаччина, а Східну Галичину – поляки.

Акт злуки тоді так і залишився лише декларацією, але народ ніколи не втрачав надію, адже народ, який втратив надію, просто зникає. Надію, наприклад, втратили нащадки кривавих диктаторів, коли великий і могутній радянський союз –

ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ

об'єднання, побудоване зовні на «нових канонах справедливості», а всередині – на крові і безглуздіх жертвах, розвалилося, не залишивши після себе нічого, що могло б його реанімувати.

Двадцять другого січня 1990 року мільйони українців вишикувалися у величезний живий ланцюг, що розтягся від Києва до Львова, відзначаючи День Соборності, День своєї української єдності та свободи.

А 21 січня 1999 року відповідно до Указу Президента України № 42/99 День Соборності був закріплений на законодавчому рівні суверенної держави. Потім, 30 грудня 2011 року, відповідно до Указу Президента України № 1209/2011 «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат і професійних свят», День Свободи, що раніше відзначався 22 листопада, був об'єднаний з Днем Соборності. Відтоді свято набуло

свою нову назву – День Соборності та Свободи України.

Після подій 2013 – 2014 рр., Революції Гідності й трагедії початку неоголошеної війни рф проти України, окупації Кримського півострова і декількох обласних центрів на сході України «братнім російським народом», відповідно до Указу Президента України № 871/2014 від 13 листопада 2014 року, святу повернули колишню назву. «Відзначати щорічно 22 січня – у день проголошення в 1919 році Акта злуки Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки – День Соборності України. Внести до Указу Президента України від 30 грудня 2011 року № 1209 «Про відзначення в Україні деяких пам'ятних дат та професійних свят» зміну, виключивши абзац другий статті 1» – йдеться в Указі.

Шановні співвітчизники!

Щиросердно вітаємо усіх вас з Днем Соборності України!

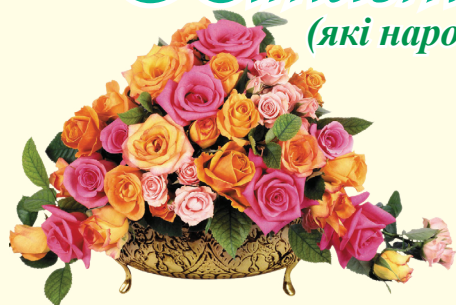
Пам'ятаймо, що єдність і свобода робить нас гідними нащадками наших батьків. Мужньо зберігаймо цей безцінний скарб!

Слава нації та доблесним Збройним Силам, які у ці запеклі дні на полі бою героїчно захищають від агресора нашу прекрасну країну – Україну!

За матеріалами ЗМІ

О ПРИВІТАННЯ

Вітаємо ювілярів (які народилися у-січні – лютому)

Олексія Васильовича Бажинова – професора кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка.

Миколу Миколайовича Алюксу – професора кафедри автомобілів ім. А.Б. Гредескула.

Володимира Володимировича Маляра – професора кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів ім. М.І. Волкова.

Юрія Олексійовича Костенка – помічника декана факультету управління та бізнесу.

Юрія Миколайовича Бороденка – доцента кафедри автомобільної електроніки.

Олега Івановича Іваненка – доцента кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова.

Лілію Михайлівну Єгорову – доцентку кафедри хімії та хімічної технології.

Олену Ігорівну Позднякову – доцентку кафедри екології.

Марину Вікторівну Барун – доцентку кафедри екології.

Наталію Іванівну Грицину – доцентку кафедри комп'ютерної графіки.

Олену Анатоліївну Єрмакову – доцентку кафедри комп'ютерної графіки.

Дар'ю Олександрівну Приходько – доцентку кафедри економіки і підприємництва.

Дмитра Володимировича Засядька – старшого викладача кафедри організації та безпеки дорожнього руху.

Едуарда Вікторовича Тесленка – асистента кафедри двигунів внутрішнього згорання.

Ольгу Миколаївну Штефан – асистентку кафедри мостів, конструкцій і будівельної механіки ім. В.О. Російського.

Юрія Серафимовича Богданова – завідувача лабораторії кафедри двигунів внутрішнього згорання.

Наталію Вікторівну Перегон – провідну інженерку-програмістку обчислювального центру.

Тетяну Володимирівну Зайцеву – старшу лаборантку з вищої освіти кафедри вищої математики.

Юлію Валеріївну Новікову – бібліотекарку наукової бібліотеки.

Марію Олександрівну Кішмерешкіну – культорганізатора студентського клубу.

Світлану Костянтинівну Клименко – старшу касирку бухгалтерської служби.

Валентину Миколаївну Фурсову – кухарку 5 р. їдальні.

Олену Віталіївну Шелудько – сторожа відділу охорони.

Ольгу Миколаївну Логвінову – сторожа гуртожитку №3.

Миколу Григоровича Саснка – електрозварювальника 6 р. ремонтної майстерні.

Олександра Миколайовича Вишневецького – слюсаря-сантехніка 2 р. навчального корпусу, вул. Пушкінська, 106.

Віктора Григоровича Довбія – оператора теплого пункту 3 р. навчального корпусу факультету управління та бізнесу.

Олену Григорівну Бухолдін – прибиральницю господарчого відділу.

Наталію Вікторівну Мальцеву – прибиральницю гуртожитку №5.

Бажаємо вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і сімейного затишку, яскравих подій і приємних святкових сюрпризів, незабутніх хвилин і дивовижних миттєвостей!

Колектив ХНАДУ

О НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

УНІКАЛЬНИЙ ДОСВІД НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Вища освіта є важливою складовою для особистого розвитку молоді та соціального прогресу країни.

Вона надає можливість отримувати нові знання й розвивати навички, розширювати кругозір і будувати успішне суспільство. Тому важливо підтримувати доступ до вищої освіти та надихати її здобувачів прагнути досягнення найбажаніших цілей.

З початком повномасштабного вторгнення рф в Україну наш рідний Харків, що є і залишається студентським містом, одним із перших піддався масованим атакам ворога і дотепер знаходиться під постійними обстрілами. Проте, незважаючи на жахіття війни, в місті не зупиняється навчальний процес, адже сучасна молодь прагне розвитку, якісної освіти й безпечного майбутнього.

От і здобувачі вищої освіти нашого університету, незважаючи на війну, що триває майже два роки, та дистанційну форму, наполегливо продовжують навчання за обраним фахом, щоб бути першокласними фахівцями, так затребуваними у різних галузях економіки країни для якнайвищого відновлення критично важливої інфраструктури.

Традиційно щороку у своїх роздумах-есе студенти розповідають про те, як для них проходить навчальний процес в режимі онлайн, а також згадують цікаві моменти складання іспитів і заліків під час екзаменаційної сесії.

*Не став винятком і цей рік.
Ось про що вони нам розповіли.*

Війна застала нас зненацька. Наразі спливає майже другий рік, як «день, що для деяких ніколи не закінчувався, настав». Але, незважаючи на важке сьогоднішнє, ми адаптувалися і продовжуємо жити в таких умовах, не дивлячись на небезпеку.

У цій статті ми розповімо про різносторонній, по-своєму унікальний та дійсно реальний досвід навчання здобувачів вищої освіти, а також про те, як вони складали іспити в умовах воєнного стану.

Наша група Д-13-23 цієї зими вперше складала сесію, тож усі дуже хвилювалися. Ми разом вирішили заздалегідь розпочати підготовку до цього першого у нашому житті й важливого випробування, щоб успішно скласти сесію.

Типову помилку допустили ті студенти, які відклали здавання робіт на потім. Тому що потім це все складніше зібрати до купи, аби ліквідувати усі заборгованості та вчасно скласти екзамен і заліки. Оскільки це була наша перша сесія, ми дослухалися до порад старшокурсників. Ми зробили певні висновки, аби не допустити помилок своїх попередників і вчасно здавати роботи.

Полетішувало ситуацію те, що навчальний процес відбувався онлайн, тож ми мали змогу складати заліки з будь-якого куточка світу без особливих труднощів. Незважаючи на це, ситуація все ж була ускладнена через важке становище в країні. Через обстріли у деяких студентів не було світла або був слабкий інтернет-з'язок. Звісно, що усе це обмежувало наші можливості і дещо впливало на ситуацію зі складання іспитів.

Разом з усіма студентами нашого університету ми також мали пристосуватися до умов дистанційного соціального життя, де і спілкування, і навчання проходили в онлайн-форматі.

Добре, що наша група ще до сесії зробила перші кроки до об'єднання. Ми зустрічалися, гуртувалися в невеличкі компанії та гуляли з однокласниками, знайомлячись один з одним. Розу-

міючи, що ми бачили одне одного лише на екранах, нам було цікаво поринути у цю атмосферу розмов про навчання саме наживо, а не онлайн.

Після подібних зустрічей нам було легше знайти спільну мову, допомогти один одному та підтримати під час сесії.

Отже, перші іспити ми вже склали, висновки зробили, тож прямуємо далі по шляху нашого навчання.

Владислава ІВАНІЦЬКА, гр. Д-13-23

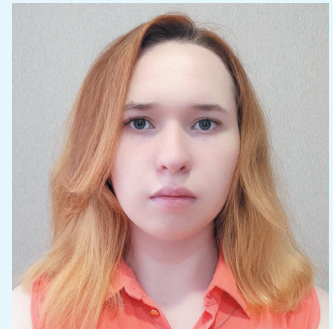
Як все відбувалося у мене? Для мене це вже була не перша сесія, тому хвилювань або страху я зовсім не відчував. Попередній досвід складання іспитів був дуже корисним як для мене, так і для моїх ровесників. Навіть неозброєним оком помітно, як усі ми за рік навчання виховали в собі впевненість, навчилися чітко та структуровано засвоювати знання і лаконічно застосовувати їх на практиці. За дві попередні сесії ми зрозуміли, що залишати завдання на потім – пастка, яку кожен із нас сам для себе ставить.

Для багатьох моїх знайомих ця сесія була легкою та приємною. Мені здається, що на це суттєво вплинуло дистанційне навчання. При тому темпі, який задає така форма навчання, студенту значно легше приділяти час для того, щоб якісно поглинати знання та дійсно розуміти те, що хоче донести викладач. Однак найголовнішим мінусом є все-таки відсутність спілкування віч-на-віч з викладачами та одногрупниками. Як говорив один із викладачів, який читав лекції на моєму потоці: «Університет – це важливий етап соціалізації та місце, де ми знаходимо людей, які залишаються в нашому житті навіть після закінчення навчання. Але, на жаль, у вас такої нагоди майже немає».

Для мене це дуже важливо, саме для цього я й стараюся брати активну участь у житті університету та знайомлюся з багатьма викладачами і ровесниками. Спілкуючись з викладачами, я намагаюся максимально віддавати себе процесу

навчання, щоб після закінчення ХНАДУ не жалкувати про втрачені можливості.

Єгор ФІЛІП'ЄВ, гр. М-21-22

Що таке сесія для кожного студента?

Мабуть, для когось це нездоланна проблема, з якою він хоче швидше розібратися і забути про все. А для когось це взагалі не проблема, адже деякі наші студенти завчасно підготувалися, і вже на її початку стояли на низькому старті, щоб почати свій перший марафон. Є й такі студенти, які старанно працювали упродовж усього семестру і наприкінці отримали за свої заслуги винагороду. Погодьтеся, коли під час пари професор або викладач називає твоє прізвище й озвучує поточну оцінку, яку ти заслужив, – життя наповнюється іншими фарбами. Також є студенти, які бояться сесії, як вогню, адже все обертається не зовсім так, як вони очікували.

Дійсно правду кажуть: «Коли першокурсники вперше чують слово сесія, у них починають пітніти долоні і приходить найнебезпечніше почуття – що ти її не складеш». Головне у цій ситуації не втратити розум, а разом із розумом і головою.

Під час іспитів фактично немає людини, для якої сесія – не є стресом.

На думку чомусь спали слова Вольтера, який писав: «Ви знаєте, що вояка-начальнику потрібна холодна голова і гаряче серце». От і у нашому житті, щоб ухвалити для себе якісь рішення, потрібно зважити всі за і проти. Щось подібне відбувається й зі студентами, адже ми обираємо найкращі варіанти, а потім один за одним починаємо відкидати їх. Зі свого досвіду скажу: що менше голова забита всілякими сміттям, то важче думати й ухвалювати правильні рішення.

Напередодні я поцікавилася як пройшла сесія у моїх одногрупників та отримала багато відповідей, адже сесія так чи інакше зачіпає кожного по-своєму. Найбільше мені сподобалася відповідь моєї одногрупниці Анастасії Шаповалової: «Зимова сесія – це дуже цікавий досвід, особливо для першокурсників, у яких все вперше. Стикаєшся з чимось новим, і, звісно, не обійшлося без природних переживань саме через те, що все відбувається вперше. Ця зимова сесія, як і попередні, знову пройшла дистанційно, але ж усім нам хотілося пережити цей досвід офлайн, і відчувти, яке воно живе спілкування з викладачами і ровесниками. Але, на жаль, поки що тільки так задля нашої ж безпеки. Сесія в дистанційному форматі – це не так вже й погано і проходила вона дуже швидко й не так складно, як здавалося. Викладачі з розумінням ставилися до нас, усіляко допомагали (якщо потрібна була їхня конкретна порада) і входили в становище. Звісно, якщо добре навчатися з усіх предметів упродовж семестру, бути присутнім на парах і здавати вчасно всі роботи, то проблем під час сесії не буде. Є ще дещо, що особисто мені подобається в університеті – це те, що дисципліни можна закрити завчасно, якщо ти був активним увесь семестр. Це дуже круто, і, наскільки мені відомо, не в усіх університетах є така можливість, тому це дуже великий плюс».

Хочу порадити усім студентам ХНАДУ: ніколи не падайте духом і не здавайтеся завчасно, адже життя ставить на коліна тільки слабких, а ті, хто піднялися, вдруге вже не падатимуть.

Аріадна ГАВРИШ, гр. Е-11-23

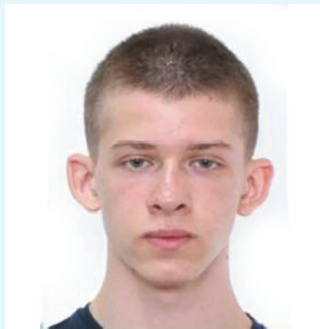
Закінчення на с. 13

О НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

УНІКАЛЬНИЙ ДОСВІД НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Закінчення. Початок на с. 12

З перших днів мого навчання в ХНАДУ я відчував певний неспокій через такий формат навчання. «Невже я буду навчатися таким чином упродовж усіх чотирьох років?», – подумав я. Вже тоді усі ми розуміли, що будуть люди, з якими ми спілкуватимемося упродовж років, не маючи можливості побачитися віч-на-віч. Але з часом як викладачі, так і ми звикли і при звичайності до такого ритму життя. Викладачі виявилися напрочуд лояльними, що дало надію на нашу продуктивну співпрацю.

Складання іспитів під час цієї зимової сесії не мало особливих проблем, бо студенти (насамперед першокурсники) мали змогу здавати їх у комфортній домашній атмосфері, будучи позбавленими стресових ситуацій (як це зазвичай було в офлайн-форматі). У цілому адаптація до обставин навчання під час цієї дуже «екстремальної» у воєнний період сесії пройшла успішно.

Хоча спілкування й було проблематичним, але студенти швидко пристосувалися і знайшли альтернативу як спілкуватися з викладачами, щоб цей процес був подібний на офлайн-навчання.

За ці півтора року навчання в ХНАДУ я познайомився з багатьма талановитими й цікавими особистостями. Для мене це було справжнім відкриттям, оскільки, ставши на шлях отримання вищої освіти, світ для мене став ширшим, а двері можливостей відчинилися. Людям, з якими я пройшов цей ще невеликий шлях для них, але вже величезний для мене шлях, я щиро вдячний.

Дмитро ТЕЛЩИН,
гр. МА-21-22

Це була перша сесія у моєму житті. Для мене, як і для більшості студентів, це дуже хвилююча частина навчального процесу. В голові рояться різні думки: як все пройде, чи зможу я вдало закінчити цей семестр, чого мені очікувати від іспитів тощо.

Я ставалася наполегливо працювати упродовж першого півріччя аби під час сесії було

легше. Звісно, не можу не згадати про період адаптації, коли для тебе все нове й невідоме, коли не розумієш що до чого, але з цим мені дуже допомагала завідувачка кафедри іноземних мов А.С. Птушка, за що я їй щиро вдячна. Саме Анастасія Сергіївна допомогла мені легко перегорнути нову в моєму житті сторінку здобуття вищої освіти.

Перший семестр пролетів непомітно і ось настав час сесії. Через це я неабияк хвилювалася, але насправді все було не так страшно, як мені здавалося. Викладачі дуже нам допомагали, доступно пояснювали кожен незрозумілий момент та підтримували під час сесії. Завдяки професіоналізму викладачів і власній наполегливості я вдало закінчила перший семестр. Тепер я можу впевнено сказати, що це було не страшно, а дійсно цікаво.

Цей досвід я запам'ятаю на все життя.

Анастасія КОЛОМІЄЦЬ,
гр. МЛ-11-23

Сьогодні у всіх нас дуже засмучує своєю жорстокою реальністю. Ніколи б не могла подумати, що така біда, як ВІЙНА, нас спіткає. Але ми наперекір викликам не зупиняємося і знаходимо альтернативні варіанти, особливо у навчанні. Я вважаю, що я не зовсім пересічна студентка. Школу я закінчила вже давно, потім отримала середню спеціальну освіту. Завжди мріяла вступити до закладу вищої освіти, але все якось не складалося.

З повномасштабним вторгненням рф в Україну все змінилось як навкруги, так і у нашій свідомості. Через ці страшні події я зрозуміла, що навчатися ніколи не пізно. Саме з цим усвідомленням я і вступила до ХНАДУ. Навіть під час навчання, що зараз проходить не офлайн, як показала практика, – не все, що здається поганим, таким є насправді. Наразі вже плینه другий рік мого навчання в онлайн-режимі. Я дізналася дуже багато нового, і це вже стало мені в пригоді. Наші викладачі дають нам багато інформації та практичних навичок, що також допомагає краще засвоювати новий матеріал.

На мою думку, такий формат навчання має як мінуси, так і плюси. До мінусів можна віднести, насамперед, відсутність живого спілкування з одногрупниками та викладачами. Також, як мінус, можна зазначити наявність дисциплін, які в аудиторії сприймалися би набагато краще, аніж в онлайн-форматі. З плюсів можна назвати зручність та гнучкість навчання.

Навіть у такому форматі ми спілкуємося з одногрупниками в месенджерах та по телефону. Викладачі підтримують з нами постійний зв'язок, розсудливо допомагають у засвоєнні матеріалу з усіх дисциплін і ставляться до нас дійсно добре. Це приємно, адже це означає, що вони щиро зацікавлені у нашому успішному оволодінні обраним фахом.

Загалом мої враження від сесії позитивні. Ще зовсім недавно я навіть подумати не могла, що буду навчатися в ХНАДУ, але ж недарма кажуть, що заповітні мрії здійснюються.

Моя також здійснилася.

Марина СТРЕЛЕЦЬ,
гр. МА-22-22

Незважаючи на складнощі, з якими довелося зіткнутися, моя сесія в умовах дистанційного навчання пройшла успішно. У цей непростий період, коли країна перебуває у стані війни, вчитися стало не лише викликом, пов'язаним із переходом на онлайн-формат, але й з невизначеністю, яку вносить у наше повсякденне життя воєнний стан.

Однією з головних перепон було обмеження доступу до навчальних закладів через воєнні дії агресора. Така форма навчання вже була в умовах карантину, але це зовсім інші відчуття. Нинішні обставини створювали труднощі в отриманні матеріалів, спілкуванні з викладачами та виконанні завдань. Однак завдяки гнучкості й підтримці викладачів, а також власній наполегливості я зміг успішно впоратися з цими складнощами.

Онлайн-навчання також вимагало від мене більшої самодисципліни й самоорганізованості. Відсутність звичної атмосфери аудиторії, особистого спілкування з одногрупниками створювали виклики у підтримці мотивації та ефективного навчання.

Однак, доклавши зусиль і використовуючи доступні технології, я успішно впорався з усіма поставленими завданнями та іспитами. Сесія для моєї групи також була сповнена непередбачуваних моментів та адаптації до нинішніх реалій. Проте ми разом долали невизначеність і виклики, підтримували одне одного в нових умовах навчального процесу. Виртуальні зустрічі та обговорення матеріалу на онлайн-платформах стали нашою новою реальністю. Там ми створили міцну спільноту, де взаємна підтримка і спільне подолання різних перешкод стали ключовими факторами нашого успіху.

Однак, незважаючи на дуже несприятливі обставини, ця сесія для мене особисто і для моїх одногрупників стала періодом не лише академічного зростання, але й солідарності, що проявляються у спільних зусиллях щодо досягнення нашої важливої мети – успішного завершення навчання у складний для нашої країни час.

Антон ПЕТРУШИНСЬКИЙ,
гр. АЕ-52-23

Сесія – лише одне слово, але як багато думок, різних емоцій та відчуттів воно викликає. Для кожного студента сесія – це щось особисте, що він, чи вона сприймає по-своєму.

Для багатьох із нас здобувати вищу освіту у дистанційному форматі вже є звичним явищем. Хоча ми і при звичайності до онлайн-навчання це з часів карантину, але нинішні події – це дещо значно більше.

Насправді дуже приємно, що усі наші студенти, хто ділився своїми спогадами про цьогорічну зимову сесію, отримали власний досвід як краще і ефективніше її пройти.

Попереду на усіх нас чекають ще не один іспит і не одна маленька перемога.

Тож успіхів нам у здобутті освіти!

Дмитро ТЕЛЩИН,
студкор студради ХНАДУ

О НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

НАШЕ ПЕРШЕ ВИПРОБУВАННЯ

Війна застала усіх нас зникаюча й неочікувано та принесла страждання і лихо у кожну родину. Восні дії негативно впливають як на суспільство, так і на економіку країни, у тому числі й на освіту.

У складних умовах сьогодення освіта стає не лише засобом передачі знань, але й інструментом для збереження людського капіталу та забезпечення майбутнього розвитку суспільства. Тому важливо приділяти належну увагу потребам освітньої системи, особливо під час війни, забезпечуючи доступність, безпеку та психологічну підтримку для всіх учасників освітнього процесу, що нині є неможливо складним завданням.

Першокурсники групи Т-13-23 факультету транспортних систем діляться своїми враженнями про складання зимової сесії, адже для них, як і для мене, ця сесія особлива, бо вона – найперша в нашому житті.

Як тільки викладачі повідомили нам про дати складання іспитів, ми одразу зрозуміли, що часу на підготовку залишилося небагато. Усі ми, звісно, трохи нервували, бо не мали жодного уявлення про те, як скласти сесію, адже у нас не було такого досвіду, а нестабільний зв'язок і регулярне вимкнення світла погіршували ситуацію та якість виконання завдань. Через такі обставини було складно тримати зв'язок один з одним та викладачами, але ми намагалися робити все вчасно. Напряму значно зменшували кваліфіковані викладачі, які допомагали нам у підготовці до перевірки знань. Перше рішення, яке прийняла наша група, – не відкладати виконання завдань у довгу шухляду.

Особисто я від першої сесії очікувала дещо гіршого. Нервувала більше не через складність завдань, а через можливу відсутність світла та стабільного інтернету. Викладачі завжди йшли нам на зустріч і були постійно на зв'язку. Я не відчувала сорому або напруги, коли ставила запитання щодо незрозумілого матеріалу. Добре, коли є до кого звернутися. На жаль, доводилося спілкуватися в онлайн-форматі, тому ми зі своїми одногрупниками старалися частіше зустрічатися і проводити разом час. Для нас важливо було не лише обговорювати навчання, а й особисті інтереси. З часом наші взаємовідносини стали тепліші, тож ми допомагали одне одному, не забуваючи про принципи академічної доброчесності. А ще ми чітко усвідомили, що самоорганізація і дисципліна – найважливіші фактори, які впливають на навчання. Особливо, якщо мова йде про онлайн-формат. Врешті-решт я склала всі іспити на 95+ балів.

Мої враження та емоції від першої сесії запам'ятаються надовго.

Власним досвідом про складання зимової сесії ділиться стараний студент нашої групи Андрій Лягуша.

– Скажу так: ставлення до зимової сесії у мене було дуже незрозумілим, а почуття змішані. З одного боку, я розумів, що докладав максимальні зусилля під час навчального процесу, відчував впевненість у власних знаннях, а з іншого – хвилювання перед її початком, що (як потім виявилося) було безпідставним.

Наші викладачі пояснювали детально всі організаційні моменти. Під час складання іспитів

я відчув як знання, які накопичував упродовж усього семестру, сформувалися у чіткі й лаконічні думки. Екзамен я склав майже без перешкод. Проблеми зі світлом, на жаль, підсилювали моє хвилювання, але викладачі ставилися до цієї перешкоди з розумінням. Втім на якість відповідей, на жаль, бойові дії все-таки вплинули.

Попри часті обстріли та складнощі, ми підтримували один одного і якщо виникала потреба – допомагали. Ми ніколи не думали, що наша перша сесія в університеті пройде за таких умов. У чому ми точно не помилилися, так це у виборі закладу вищої освіти, де викладачі підтримують нас психологічно і завжди дають відповіді на нагальні запитання.

Поради майбутнім першокурсникам ХНАДУ дає і Нікіта Масліч, який з самого початку був впевнений у успішному складанні іспитів.

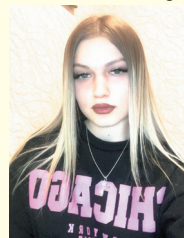

– Впевненість. Ось що я усвідомив, коли зрозумів, що перевірка знань наближається кожного дня. Неможливо знати все, навіть, якщо вчити матеріал кожен день. Окрім навчання, виникало багато термінових справ. Мені дуже допомагав розклад, який я склав для себе. Через нестабільний зв'язок доводилося переносити виконання завдань на інший час. Я не тиснув на себе та не сварив за недостатньо гарні бали, бо я розумів, що робив усе, що міг.

Впевненості перед іспитом додає цитата мого улюбленого драматурга Бернарда Шоу: «Справжній успіх полягає в тому, щоб бути собою. Якщо ви вірите у себе, то все буде набагато простіше».

Звичайно, що основна частина успішного складання іспиту – знання, але через хвилювання можна забути все.

Своїми враженнями щодо зручності проведення іспитів у онлайн-форматі охоче ділиться і Анастасія Ковшарь.

– До дистанційного навчання я вже звикла. А ще декілька років тому мені важко було навіть уявити, що онлайн-конференції та вебінари на платформі Zoom будуть реальністю.

Така форма навчання має свої особливості, але, як на мене, живе спілкування більш прийнятне. Під час складання іспиту важливо розуміти всі переваги та недоліки не лише свої, але й формату, в якому проводиться перевірка знань. Сподіваюся, що у найближчому майбутньому я відчую, як це, відповідати викладачеві з екзаменаційним білетом на руках.

Після першої сесії у нас виникло відчуття досягнення чогось вартісного в житті та навіть гордості за те, що ми такі впоралися.

І навіть, якщо для когось все пройшло не так, як хотілося, важливо зрозуміти, що це вагома складова оволодіння обраним фахом на шляху до кар'єрного зростання.

Наше перше маленьке випробування ми подолали доволі успішно, усвідомивши, що складання зимової сесії – це чудова нагода для особистого зростання і самовдосконалення.

Тепер ми точно знаємо, що кожен гідно складений іспит чи завершена робота – це не лише відповідна оцінка в заліковій книжці, але й підтвердження наших зусиль та здібностей, особливо у цей важкий час.

Анастасія КИРИЧЕНКО,
студкор студради ФТС

АВТЕНТИЧНІСТЬ
дрон Деінфлюенсер
Мобілізація
штучний інтелект RIZZ
Непо-дитина

Найпопулярніші
слова 2023 року

PSTU.EDU

НАЙПОПУЛЯРНІШІ СЛОВА 2023 РОКУ

Щороку світові словники визначають найпопулярніші слова, які обирають за популярністю та соціальною значущістю.

Ми розповімо про «слова року» за версією п'ятих відомих словників.

В Україні словник сучасної української мови та сленгу «Мислово» обрав слово «МОБІЛІЗАЦІЯ».

Саме мобілізація перебувала в центрі уваги суспільної дискусії упродовж усього року з піковим інтересом у грудні.

Також серед популярних слів 2023 року опинилися: «ухилиянт», «конфлікт», «дрон», «блокада/деблокада», «ШІ».

Автори Collins Dictionary назвали словом 2023 року – аббревіатуру ШІ, тобто штучний інтелект.

Серед інших популярних за словником слів є «деінфлюенсер» та «непо-дитина».

«Деінфлюенсер» – популярна в медіапросторі людина, яка використовує свій вплив, щоб «закликати послідовників уникати певних товарів, продуктів, вибору способу життя».

«Непо-дитина» – ярлик, який дають людям, чия кар'єра просунулася завдяки відомим батькам.

Команда мовних експертів Оксфордського словника обрала слово «RIZZ», яке є сленговим.

Воно означає стильність, чарівність чи привабливість, а також здатність залучити романтичного партнера.

Вважається, що «риз» є скороченням від слова «харизма».

Укладачі словника Merriam Webster назвали своє слово 2023 року – «АВТЕНТИЧНІСТЬ», яке означає нефальшивий, справжній, вірний власній особистості, духу або характеру.

Також до переліку найпопулярніших у Merriam Webster потрапили: «динфейк», «риз», «коронація», «вибухнути», «звинувачувати» тощо.

За версією Кембриджського словника словом року є «ГАЛЮЦИНУВАТИ».

Його популярність пов'язана зі сплеском інтересу до ChatGPT та Bard і Grok.

Великі мовні моделі виявилися здатними генерувати тексти, в яких використовується неправдива «вигадаана» інформація, тобто штучний інтелект може галюцинувати.

Не полишасмо надії, що у 2024 словами року стануть «ПЕРЕМОГА» та «МИР»!

З інтернет-мережі

О ВІЙСЬКОВА СПРАВА

БАЗОВІ ЗНАННЯ МОЖНА ОТРИМАТИ ПРОСТО ЗАРАЗ І БЕЗКОШТОВНО

На сьогодні існує чимало ресурсів, які дають базові і поглиблені знання з тактичної підготовки, вогневої, військової топографії, тактичної медицини тощо.

Ми зібрали посилання на ресурси, що допоможуть вам підвищити військову кваліфікацію майже з будь-яких напрямів. Самоосвіта залишається важливим елементом підготовки воїна, не нехтуйте нею.

Спротив G7

Інформаційний ресурс, створений управлінням підготовки (G7) штабу Командування Сил територіальної оборони ЗСУ. Він містить, мабуть, найбільшу в інтернеті базу знань з військової справи.

Матеріали поділені на 17 підгруп, в які входять уроки з вогневої, психологічної, інженерної підготовки та інших напрямів.

На сайті ви також знайдете законодавчу базу та добірку військових настанов. <https://sprotyvg7.com.ua/>

Combat Raccoon

Дослівно «Бойовий снот» – це YouTube-канал з перекладами матеріалів військового спрямування. Переміщення та засідка взводом, як коригувати «арту» чи застосувати ПТКР «Фагот» – усе це є тут.

Канал нараховує більше 60 корисних відео. <https://www.youtube.com/@combatraccoon6109/videos>

Базова військова підготовка

Навчальний відеокурс, який учить правильно поводитися зі зброєю, пересуватися у бойових умовах, користуватися укриттями, маскуватися, орієнтуватися на місцевості та обладнувати позиції.

Автор відеоуроків – військовослужбовець з позивним Сирієць. Якщо ви хочете пригадати базу, то вам сюди. <https://kmb.in.ua/>

Алгоритм М.А.Р.С.Н.

У цьому відео показується алгоритм допомоги пораненому М.А.Р.С.Н. Його рекомендовано застосовувати в жовтій або зеленій зоні, коли ви не перебуваєте під вогнем та можете сконцентруватися на наданні допомоги пораненому в повному обсязі.

Алгоритм визначає пріоритети і порядок дій у наданні допомоги пораненому. <https://www.youtube.com/watch?v=ctU6gdVqxUI>

Онлайн-курс домедичної допомоги

Українська платформа онлайн-освіти Prometheus запустила онлайн-курс першої домедичної допомоги в умовах війни.

У цьому курсі теж розглядається протокол М.А.Р.С.Н., але більш детально.

До того ж на кожному етапі ви зможете перевірити свої знання за допомогою контрольних питань. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FAW+2022_T2/course/

TacticMedAid

Мобільний застосунок TacticMedAid має два напрями: цивільний та військовий.

Цивільна частина направлена здебільшого на зупинку кровотечі, оскільки кровотеча є найрозповсюдженішою та найнебезпечнішою причиною смерті в умовах війни.

Частина для військових містить пояснення алгоритмів дій на різні поширені види травм та поранень в умовах бойових дій.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=app.TacticMedAid&hl=uk>

Бібліотека The Mozart Group

Мінібібліотека для українських військових.

У ній зібрана корисна інформація – від тактики ведення бою до інструкцій з використання зброї, роботи з вибухівкою і наданням медичної допомоги.

Також є додаток для Android, але у вигляді арк-файлу, тобто ви маєте самостійно встановити його на свій страх і ризик.

<https://tmg-training.org.ua/>

Мінна справа

YouTube-проект Kurt Oberst містить серію навчальних відеофільмів, які стосуються мінно-вибухової справи.

Інженерні боєприпаси, робота щупом, розтяжки і таке інше.

<https://www.youtube.com/@partyzan2006/videos>

Психологічна допомога

Ще один онлайн-курс від Prometheus під назвою «Базова психологічна допомога в умовах війни».

Перший модуль курсу – «Червона зона» – присвячений роботі з кризовими станами, другий модуль – «Жовта зона» – розкриває способи справлятися з помірним стресом, а третій блок – «Зелена зона» – надає практики для повернення до нормального життя після пережитого.

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+BPA101+2022_T2/course/

Керування Mavic 3 та Autel EVO II

Онлайн-курс від Фонду «Повернись живим» на платформі Prometheus надає основи тактики застосування коптерів DJI Mavic 3 та Autel EVO II у бойових умовах.

Курс не містить вичерпних знань, необхідних оператору квадрокоптера, але дає концентровану базу, достатню для початку роботи.

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+COPTER101+2022_T3/about

Платформа «Яблуня»

«Яблуня» – це інформаційна платформа для базової військової підготовки. На платформі зібрана з різних публічних джерел теорія з основних тем військової справи, а також корисні посилання, списки тренінгових центрів і курсів.

Ресурс буде більше корисний новачкам у військовій справі, але ознайомитись з ним усе одно варто. <https://jablunia.org/>

Тож підвищуємо свою військову кваліфікацію за цими напрямками і займаємося самоосвітою, наближаючи нашу Перемогу над ворогом!

О НАШІ ЗДОБУТКИ

Ангеліна Караваєва
(ФТС)Владислав Гришин
(АФ)Владислав Функендорф
(МФ)Данило Крикунов
(ДБФ)Дар'я Медвецька
(ФТС)

СПОРТИВНА ДОБЛЕСТЬ

Дмитро Олійник
(ФТС)Катерина Циганкова
(АФ)Кирило Коломієць
(ФТС)Ярослав Чорний
(МФ)

Незважаючи на воєнний стан, запроваджений з початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну, що триває майже два роки, колектив кафедри фізичного виховання та спорту нашого університету не припиняє спортивно-виховну роботу, проводячи заняття як дистанційно, так і у відділеннях спортивно-го удосконалення.

Викладачі нашої кафедри гідно виконують громадську роботу в університеті та у різних спортивних організаціях міста.

Зокрема, ст. викладач Є.К. Плотніков є суддею міжнародної категорії; ст. викладачі Р.А. Алієв і М.В. Кірсанов – суддями національної категорії; ст. викладачі О.Є. Безніс, А.І. Семенов, С.С. Зайцев, Р.А. Алієв та М.В. Кірсанов працюють помічниками деканів факультетів університету зі спортивно-масової роботи.

Великим досягненням колективу кафедри є участь здобувачів вищої освіти в чем-

піонаті Світу з різних видів спорту, яких гідно підготували наші тренери.

Так, Дар'я Медвецька (ФТС) стала переможницею у відбіркових світових етапах з пляжної боротьби у м. Сарігерме (Турція); Данило Крикунов (ДБФ) виборов друге місце у змаганнях з військово-спортивного багатоборства у м. Вроцлав (Польща); Ангеліна Караваєва (ФТС) здобула перемогу і стала бронзовою призеркою за різними версіями у Кубку Світу з тхеквон-до, що проходив у м. Люблін (Польща), виборовши звання майстра спорту України; Дмитро Олійник (ФТС) виборов друге місце у змаганнях з акробатичного рок-н-ролу, що проходив у м. Любляна (Словенія).

У чемпіонаті Європи перші місця посіли: Владислав Функендорф (МФ) з тхеквондо (ВТФ) у м. Загреб (Хорватія); Дмитро Олійник (ФТС) з акробатичного рок-н-ролу у м. Краків (Польща), а старший викладач кафедри ФВіС Микола Кірсанов здобув друге місце з регбі-15 у м. Спліт (Хорватія).

В Універсіаді України з тхеквондо (ВТФ) золото здобув Владислав Функендорф (МФ), срібло – Ярослав Чорний (МФ), бронзу – Катерина Циганкова (АФ).

У змаганнях зі змішаних єдиноборств ММА переможцем з кікбоксингу (ІСКА) став Владислав Гришин (АФ), друге місце здобув Андрій Лобода (АФ) і третє місце – Єгор Шахов (МФ). Третє місце з вільної боротьби виборов Олександр Євсєєнко (ФТС).

Упродовж минулого року звання «Майстер спорту України» присвоєно: з тхеквондо – Ангеліні Караваєвій (ФТС), зі змішаних єдиноборств ММА – Владиславу Гришину (АФ), із дзюдо – Марку Чередниченку (ДБФ).

До складу збірної команди України увійшли здобувачі вищої освіти Андрій Лобо-

да і Владислав Гришин (АФ), а також Дар'я Медвецька (ФТС).

Через воєнний стан упродовж 2023 р. у рамках Спартакіади Університету колективом кафедри дистанційно було проведено шість спортивних заходів, у яких взяли участь 1607 здобувачів вищої освіти.

Для здобувачів освіти перших та других курсів з метою популяризації фізичного виховання та спорту було проведено Олімпійський урок із залученням кращих спортсменів університету.

Усі спортивні заходи різного рівня за участю здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників широко висвітлюються в газеті «Автодорожник».

Колектив кафедри постійно підтримує тісний контакт з батьками спортсменів, кураторами академічних груп і деканатами.

Напередодні змагань збірних команд з різних видів спорту я особисто завжди проводжу наради з тренерами, на яких ми разом ставимо перед здобувачами вищої освіти завдання йти до перемоги, виховуючи у них почуття відповідальності й патріотизму. А ще ми завжди бажаємо нашим спортсменам великих успіхів у змаганнях, власним прикладом спонукаючи їх гідно підтримувати спортивну славу ХНАДУ.

Сьогодні головним завданням колективу кафедри фізичного виховання та спорту і спортивного клубу «Автодорожник» є зміцнення здоров'я студентів і викладачів, підвищення спортивної майстерності здобувачів вищої освіти, а також поліпшення спортивно-масової роботи.

Так було і так буде завжди, особливо у ці надважкі для нашої країни часи, адже усі ми працюємо на Перемогу.

Все буде Україна!

Микола КУРИЛКО, зав. каф. ФВіС, суддя національної категорії, доц.

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ. Тираж – Сайт

Зам. № 1/24-В від 31.01.2024 р.
Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовойтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Александрова**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.